

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور

مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان گیلان

- عنوان پروژه: پایش و ثبت جمعیت های مرغ گردن لخت
- شماره مصوب پروژه: ۹۶۰۴۴۶-۹۶۰۱۰-۹۶۰۷۳-۱۳-۵۸-۱۲۴
- نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح های ملی و مشترک دارد): شعله قربانی
- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: هوشنگ دهقان زاده
- نام و نام خانوادگی ناظران:
- نام و نام خانوادگی مشاور(ان):
- نام و نام خانوادگی همکاران: ابراهیم قاسمی خشکرودی، پیمان سایبان، شعله قربانی، ابوالحسن صادقی پناه، علی اکبر ولی، نادر اسدزاده، محمد حسین بنابازی و سعید اسماعیل خانیان
- محل اجرا: استان گیلان
- تاریخ شروع: مرداد ۱۳۹۶
- مدت اجرا: ۲ سال و ۱۱ ماه
- شمارگان (تیراژ):
- تاریخ انتشار:
- این اثر در مورخ ۹۹/۶/۵ با شماره ۵۸۱۱۳ در مرکز اطلاعات و مدارک علمی کشاورزی به ثبت رسیده است.
- حق چاپ محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

چکیده

با هدف حفظ ذخایر ژنتیکی و احیاء نژادهای بومی موجود در کشور پروژه ثبت و پایش جمعیت مرغ بومی گردن لخت مورد مطالعه قرار گرفت. در این تحقیق به منظور بررسی عملکرد و توان تولیدی و تولید مثلی مرغهای گردن لخت، گله مولدی متشکل از ۲۰ قطعه خروس و ۷۰ قطعه مرغ بالغ گردن لخت از ۳۶ خانوار روستایی از ۲۳ شهرستان مختلف و از ۶ منطقه استانهای گیلان و مازندران شامل شرق، مرکز، غرب و جنوب گیلان و غرب و شرق مازندران خریداری و به ایستگاه تحقیقات دامپروری رشت منتقل گردید. سپس از میان آنها ۶ خروس و ۳۰ مرغ گردن لخت (به نسبت ۵ مرغ به ۱ خروس) که دارای تنوع فنوتیپی بسیار بالایی بودند انتخاب و مورد تکثیر قرار گرفتند. در مجموع ۴ دوره جوجه کشی، ۱۳۸ قطعه جوجه گردن لخت انتخاب، پرورش و مورد رکورد برداری قرار گرفت و اطلاعات فنوتیپی آنها ثبت شد. همچنین از جمعیت موجود جهت استخراج DNA و ذخیره در بانک ژن موسسه تحقیقات علوم دامی کشور خونگیری به عمل آمد و DNA آنها در بانک ژن موسسه ذخیره شد. از جمله صفات تولیدی و تولید مثلی رکوردبرداری شده، سن اولین تخم گذاری، سن کشتار، میانگین تعداد تخم مرغ، سن ۵۰ درصد تولید و سن حذف، درصد باروری، درصد جوجه درآوری تخم مرغهای بارور و درصد جوجه درآوری کل تخم مرغ بود که میانگین آنها به ترتیب برابر با ۱۶۵ روزگی، ۹۰ روزگی، ۱۳۱ عدد، ۱۸۶ روزگی، ۳۰ ماهگی، ۶۷/۸۵ درصد، ۸۷ درصد و ۶۵ درصد به دست آمد. همچنین صفات کیفی تخم مرغهای تولید شده مورد ارزیابی قرار گرفت و میانگین صفات شاخص سفیده، شاخص زرده، واحد هاو، وزن پوسته، وزن زرده، وزن مخصوص، وزن تخم (گرم)، استحکام پوسته و ضخامت پوسته به ترتیب برابر با $1/61 \pm 0/23$ ، $8/84 \pm 0/169$ ، $9/64 \pm 0/241$ ، $6/66 \pm 0/188$ ، $2/1 \pm 0/48$ ، $1/01 \pm 0/078$ ، $5/480 \pm 0/29$ ، $2/22 \pm 0/88$ و $0/2 \pm 0/291$ برآورد شد. از نتایج به دست آمده از اندازه گیری صفات تولیدی و تولید مثلی می توان نتیجه گرفت که مرغهای گردن لخت نسبت به سایر مرغهای بومی منطقه دارای عملکرد تولیدی مطلوب و از قدرت سازگاری خوبی در این اقلیم برخوردارند. همچنین با در نظر گرفتن عملکرد صفات مورد بررسی، همچنین سازگاری با شرایط محیطی و استقبال خوب مصرف کنندگان در منطقه به منظور اقتصادی کردن پرورش این پرنده در منطقه نیاز است با هدف افزایش سرعت رشد، اندازه جثه و افزایش تولید تخم مرغ، برنامه های اصلاح نژادی مناسب روی آنها انجام شود.

کلمات کلیدی: پایش، ثبت، مرغهای گردن لخت